

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

תוכן

- א. והוא שהיה גדול עומד על גביו ... עובד כוכבים פסול ... והוא ששייר מקום התורף 1
- ב. הכל כשרין להביא את הגט חוץ מחרש שומה וקטן וסומא ועובד כוכבים..... 3
- ג. קיבל הקטן והגדיל חרש ונתפקח סומא ונתפתח שומה ונשתפה עובד כוכבים ונתגייר פסול אבל פקח ונתחרש וחזר ונתפקח פתוח ונסתמא וחזר ונתפתח שפוי ונשתמה וחזר ונשתפה כשר זה הכלל כל שתחילתו וסופו בדעת כשר..... 4
- ד. סומא ... בהוצה לארץ ... פתוח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר..... 4
- ה. אין העבד נעשה שליח לקבל גט לאשה מיד בעלה לפי שאינו בתורת גיטין וקדושין 5
- ו. העובד כוכבים והכותי שתרכמו משלהם תרומתם תרומה..... 6
- ז. עובד כוכבים שתרכם של ישראל אפי' ברשות אין תרומתו תרומה..... 7
- ח. מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית..... 8
- ט. נראים דברים שהעבד מקבל גט לחבירו מיד רבו של חבירו אבל לא מיד רבו שלו 8
- י. אף הנשים שאינן נאמנות לומר מת בעלה נאמנות להביא את גיטה חמותה ובת חמותה וצרתה ויבמתה ובת בעלה..... 9
- יא. האשה עצמה מביאה את גיטה ובלבד שהיא צריכה לומר בפני נכתב ובפני נחתם 10
- יב. כאן בארץ כאן בחו"ל בארץ דלאו אדיבורה דידה קא סמכינן מהימנא בחו"ל דאדיבורה דידה קא סמכינן לא מהימנא..... 10

דף כג.

א. והוא שהיה גדול עומד על גביו ... עובד כוכבים פסול ... והוא ששייר מקום התורף

כבר התבאר לעיל דף כב: שהכל כשרין לכתוב את הגט¹, אך צריך שיהא הסופר בר דעת, ובר חורין, ובר מצות, להוציא חמישה פסולים², והם חרש

¹ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קכג א

² עיין בס' גט מקושר בסג"ר אות ז' שנסתפק אם אמר להנך חמשה לכתוב ואחר אמירתו נתגייר הכותי ונשתפה השומה והגדיל הקטן מי אמרינן דכיון דבשעת הכתיבה כשרים הם לא איכפת לן מה שבשעת צויו

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

שוטה וקטן שאינן בני דעת ואינם יודעים לכתוב לשמה, ולהוציא עבד שאינו בן חורין ואינו בתורת גיטין וקידושין ולא בר שליחות הוא, וכן להוציא נכרי, וישראל משומד³, או מחלל שבתות בפרהסיא⁴, והרי הוא כגוי לכל דבריו⁵, שכל אלו כיון שאינם ממקיימי המצוה אינם ממכשירי המצוה, ואינם נעשים שלוחים בדבר⁶.

חרש שוטה וקטן כיון שאינן פסולות⁷ אלא משום שאינן בני דעת, מותר להניח אותם לכתחלה לכתוב טופס הגט, אם ישראל גדול פקח עומד על גבם ומלמדן ומזהירן שיכתבנו לשמו ולשמה כו' ושלא יקלקלו, שכל מה שהם עושים אינן עושים אלא על דעת הגדול העומד על גבן שמזהירן ומלמדן.

ואם אין פקח גדול עומד על גבן או אפילו עומד על גבן ושותק ורואה ואינו מזהירן ומלמדן תמיד שיכתבו לשמו ולשמה כו', וכתבו הטופס מדעת ע"י ציווי הבעל, יש מכשירין, ויש אומרים⁸ שכיון שאינן בני דעתא ודאי קלקלו ולא כתבוהו לשמה ופסול אפילו בדיעבד כיון שלא הזהירו תמיד שיכתבוהו לשמה, דגזרינן טופס אטו תורף.

אבל עבד ונכרי ומשומד לא יכתבו לכתחלה אפילו הטופס ואפילו ישראל עומד על גבן, שכיון שהם בני דעת כל מה שעושים עושים על דעת עצמן ולא

הבעל היו פסולים או דילמא כיון דבשעת צווי היו פסולין אפי' שבשעת כתיבה ראויים לכתובה לא מהני ונ"מ במלתא דשכיחא באם צוה הבעל לסופר לכתוב במרם שנבדק הסופר אם צריך לצוות מחדש ע"ש מ"ש בזה. פ"ת שם א

³ אוכל נבילות להכעיס. ומחלל שבת בצינעא. וטבח שיצא טריפה מתחת ידו כשרים לכתחלה לכתוב גט הרדב"ן סימן ער"ה. באר היטב שם ד

⁴ מי שמשמר שבתו בשוק ואינו עובד ע"ז והוא מומר לשאר התורה הב"י כתב לשם בשם רבינו ירוחם דדינו כגוי ובחיבורי פרי חדש לשם העליתי הדבר בספק וא"כ בנדון דידן הו"ל ספק מגורשת השוחט בשבת אף דהוי בפרהסיא כיון דהוי פעם ראשונה שחיטתו כשירה וה"נ גבי גט משמע דאם כותב הגט פעם ראשונה בשבת ואף בפרהסיא דאכתי לא מיקרי מחלל שבתות בפרהסיא הגט כשר ואף על פי שאין נראה כן מדברי הבית יוסף בסוף סי' זה מ"מ לי נראה עיקר כדכתיבנא ולא כהב"ח שכתב שחיטה שאני ודוק. פ"ת שם ה

⁵ שו"ע ונו"כ שם ב

⁶ כתב הרמב"ם חש"ו נכרי ועבד פסולים לכתוב חש"ו משום דהם לאו בני דעה נינהו, ונכרי כותב על דעת נפשיה, ועבד לאו בני כריתות, והא דלא כתב בנכרי נמי האי טעמא דלאו בני כריתות הוא משום דכולל שם מומר בהדי נכרי דדינו כנכרי ומומר בני כריתות הוא ואינו פסול אלא משום דכותב ע"ד נפשיה, ונראה דס"ל דא"צ שליחות גבי גט לכן לא כתב דחש"ו פסולים דלאו בני שליחות הם לפי זה מוכח דס"ל שליחות ובני כריתות שני דברים הם אף על גב דאין צריך שליחות מ"מ צריכים להיות בני כריתות לכן עבד פסול, ותוס' בסוגיא זו כתבו דשליחו' ובני כריתות חד מלתא הוא ואם א"צ שליחות אצ"ל בני כריתות. ב"ש שם ה

⁷ שו"ע ונו"כ שם ד

⁸ רמ"א שם ג לפי צ"כ הח"מ שם ט

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

על דעת ישראל העומד על גבן, וחיישינן שמא יקלקלו להכעים ולא יכתבוהו לשמו ולשמה, ובדיעבד כשר.

ואפילו אין ישראל עומד על גביהן כשכתבו הטופס והניחו מקום התורף שהוא מקום שם האיש והאשה והזמן ומקום והרי את מותרת לכל אדם שהוא עיקר הגט, ובא ישראל אחר כשר פקח וגדול וכתב התורף וגמרו לשמו ולשמה הרי זה גט כשר. ויש פוסלים⁹ מדרבנן.

אבל אם כתב אחד מאלו¹⁰ את התורף¹¹, אפילו בדיעבד, ואפילו ישראל עומד על גבן, ואפילו התמוהו עדים כשרים ונמסר לה בפני כשרים, אינו גט. וי"א¹² שהרי זו ספק מגורשת.

ב. הכל כשרין להביא את הגט חוץ מחרש שוטה וקטן וסומא ועובד כוכבים

הכל כשרים¹³ לשליחות הגט בין לקבלה בין להולכה אחד האיש ואחד האשה, חוץ מחרש שוטה וקטן ואפילו בארץ ישראל¹⁴, שאינן בני דעת ולא בני שליחות נינהו, ועבד ונכרי גם כן פסולין, שכיון שאינן בני גיטין וקידושין אינן יכולין להיעשות שלוחים בעסקי גיטין וקידושין¹⁵.

⁹ רמ"א שם, דגורנין טופס אטו תורף ובתורף אפשר דבטל מדאורייתא משום דבעי שליחות לכתובה ולא מהני גדול עומד. ח"מ שם ח

¹⁰ שו"ע ונו"כ שם ג

¹¹ ופירוש מלת תורף ענינו גילוי, שאלו העניינים הם גילוי של שטר ועיקרו, ואף על גב דזמן בגט אינו מן התורה אלא מדרבנן, מ"מ דין תורף יש לו, דאלמזה רבנן טעמא של כתיבת הזמן כמו שיתבאר כאילו היה של תורה. לבוש וב"ש שם ו

¹² על מה שכתב המחבר אינו גט. כתב הח"מ שם ו, אין זה מוסכם וכמו שכתב המ"מ והב"י וע"כ למעשה מחמירין והוי ספק מגורשת, ובתורת גיטין שם ו ועב"ש דכותי ועבד או חש"ו שכתבו וישראל ע"ג הוי ספק גט, דקצת פוסקים ס"ל דלא בעינן שליחות בכתיבה רק שהפסול הוא משום לשמה ויש לחוש דשמא כתבו לשמה, וקצת פוסקים ס"ל דבעינן שליחות ובן כריתות בכתיבת הגט והנך לאו בני שליחות נינהו וכותי לאו בן כריתות הוא ולכך הוי ספק גט. ובאין ע"ג אז בחש"ו הגט בטל דלא הוי לשמה, ובעבד וכותי ומומר הוי ספק גט דשמא כתבו לשמה.

¹³ שו"ע ונו"כ שם קמא לא

¹⁴ ב"ש שם מג

¹⁵ כדאמרינן בעלמא [ב"מ כב ע"א] גם אתם, דמיניה ילפינן לרבות שלוחכם, דהוקשה השליח למשלח מה המשלח בן ברית אף השליח צריך להיות בן ברית, ה"נ לענין גיטין וקידושין, אף ע"ג שהעבד קצת בן ברית הוא שהרי חייב בכל המצוות שהאשה חייבת בהם, מ"מ כיון שאינו בני גיטין וקידושין שאין קידושין תופסין אינו יכול ליעשות בהן שליח, דבזה אינו דומה למשלחו. לבוש שם

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

ואם הביא אחד מאלו הגט, אף על פי שנתקיים הגט בחותמיו אינו כלום, שהרי אינם בני שליחות.

ג. קיבל הקטן והגדיל חרש ונתפקח סומא ונתפתח שוטה ונשתפה עובד כוכבים ונתגייר פסול אבל פקח ונתחרש וחזר ונתפקח פתוח ונסתמא וחזר ונתפתח שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה כשר זה הכלל כל שתחילתו וסופו בדעת כשר

היה השליח קטן¹⁶ כשנתנו לו הגט והגדיל והביאו, או חרש ונתפקח או שוטה ונשתפה או עבד ונשתחרר נכרי ונתגייר פסול, אבל אם ניתן לו הגט כשהוא פקח ונתחרש וחזר ונתפקח שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה כשר, כיון שתחלתו וסופו בכשרות.

ד. סומא ... בחוצה לארץ ... פתוח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דנשר

סומא בשתי¹⁷ עיניו אינו יכול להביא גט בחוצה לארץ¹⁸, מפני שאינו יכול לומר בפני נכתב ובפני נחתם¹⁹, לפיכך אם נכתב ונחתם בפניו כשהוא

¹⁶ שו"ע ונו"כ שם לב

¹⁷ שו"ע ונו"כ שם קמ"ב י"א

¹⁸ אם הם שנים שלוחים המביאים הגט אפי' ב' סומים כשרים מהרח"ש בתשובה סי' ג'. באר היטב שם ה', ואינו מבין זה דהא לקמן סי"א מבואר עשה הבעל שנים שלוחים כו' והוא שהיו כשרים להעיד כו' וא"כ הכא דהם סומים והם פסולים להעיד כמבואר בח"מ סי' ל"ה סי"ב מה מהני מה שהם שנים. והא דפתוח ונסתמא מהני מה שאומר בפ"ג ובפ"ג מבואר בב"ש ס"ק י"ז משום דלעדות זה אפילו אשה וקרוב כשרים משא"כ בסומא מעיקרא שא"י לומר ורק בעינן להכשירם מצד שהם שנים דשנים שהביאו גט א"צ לומר בפ"ג בעינן עדות גמורה וצ"ע. שוב מצאתי בס' גט מקושר בס"ג שני אות ו' שכ' בפשיטות דאפילו שני סומים פסולים להביא הגט דאף דשני שהביאו גט א"צ לומר בפ"ג היינו משום שהם עדים וכאילו אמרו בפנינו גירשה אבל סומים דפסולים להעיד לא מהני וכן אם היו פתוחים ונסתמו מ"מ צריכי' לומר בפ"ג כיון דאין לו דין עדות דבעינן תחילתו וסופו בכשרות. פ"ת שם יט

¹⁹ קל קולמוס לא מהני בסומא משום אם יאמר ב"ג וב"ג מחזיו כשקרא ואם יאמר שמעתי קל קולמוס לא יאמר כתיקון הז"ל כ"כ הרא"ש ועיין תוס' והר"ן. ב"ש שם טז

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

פתוח ונסתמא הרי זה אומר בפני שלשה²⁰ בפני נכתב ובפני נחתם ונותנו לה, והוא שמכיר האשה בטביעת קול שזאת היא אשת המגרש, וידוע לנו שזאת האשה הכתובה בגט, אך אם אינה מכירה בטביעת קול אינו מועיל מה שאחרים אומרים לו שהיא זאת. וכן אם אין ידוע לנו שזאת האשה הכתובה בגט למרות שאומר השליח שמכירה בטביעת קולה י"א שאינו מועיל²¹. וי"א²² שמועיל.

אולם בפקח מועיל כשיש שני עדים כשרים שאינן קרובים ולא פסולים²³ שאומרים לו שהיא זאת, כיון שאפשר ללמדו ולהכירה לו בסימנים מובהקים עד שיכירה בעצמו ואי אפשר להטעותו כשהראוה לו הקילו בה רבנן, אבל סומא שאי אפשר להכירה לו אלא ע"י אחרים שיגידו לו שהיא זאת ואפשר להטעותו יש לחוש יותר²⁴.

דף כג:

ה. אין העבד נעשה שליח לקבל גט לאשה מיד בעלה לפי שאינו בתורת גיטין וקדושיין

כבר התבאר שאין העבד נעשה שליח בין להולכה ובין להבאה²⁵, ויש אומרים שאם העבד הוא שליח הולכה הוא ספק מגורשת, שאף על פי שאינו

²⁰ היינו בפני ג' דוקא כמ"ש הרמב"ם דהא הוא פסול לדיין שהוא סומא משא"כ העדות מה שאומר ב"נ וב"נ כשר דהא אשה וקרוב כשירים לעדות זה. ב"ש יז

²¹ עיין סי' קל"ב מ"ש בשם המגיד בזה"ז שום אדם אינו נאמן בטביעות עין אפי' צורבא דרבנן ואין לחלק בין טביעות עין לטביעות קול דהא לפי סוגי' בפ' גיד הנשה מוכח דשוין הם ולכאורה קשה למה פסק כאן דמהני טביעות קול, (ותמה אני על תמיהתו דמאי קא קשי' ליה מטביעת קול דסומא, ליקשי ליה אפי' ממי שאינו סומא האידך נאמן בט"ע, הא שם בסו' קל"ב מבואר אפי' בט"ע א"נ. אלא ודאי דהתם טעמא אחרניא אית בי' דהשדינן אותן למשקר ואומר שיש לי ט"ע, ובאמת אין לו ט"ע משום דהשדינן ליה שאומר בדדמי מחמת שרואה שהגט זה נכתב שמו ושם אביו וסובר שהוא שלו משא"כ כאן דלא שייך סברא זו ודאי מהני טביעת קול כמו בט"ע. תורת גיטין שם ו) וא"ל דאפשר לנסות אותו אם מכיר אותה אם כן גם שם אפשר לנסות וליתן לפניו שאר גיטין הנכתבין כזה ואפשר כיון דידוע לנו דזאת אשת המשלח הגט סמכין ע"ז דהוא גם כן מכיר אותה כיון דנותן לאשה זו ולא לאשה אחרת לפ"ז אם א"י לנו אם זו אשת המשלח לא סמכין על הסומא אף על גב הוא אומר דמכיר אות' בטביעות קול, והנה כשם שצריך להכיר את האשה כן צריך להכיר את האיש בט"ק כמ"ש בש"ס דא"י ממי נוטלה בסעי' זה איירי בה"י פתוח מעיקר' ואז מסר לידו והיה יודע ממי קיבל הגט ובסעיף אחר' שכתב שמסר לסומא צריך להכיר בט"ק האיש והאשה. ב"ש שם יח

²² עיין בסו' קרבן נתנאל פ"ב דגיטין אות ע"ד שכתב ליישב קושיית הב"ש הנ"ל וגם בסו' גט מקושר בסו' ג' שני אות ו' כתב לתרין הקושיא הנ"ל ע"ש. ולפי דבריהם אף שאין אנו יודעין שזו אשת המשלח סמכין על הסומא שאומר שמכיר בט"ק. גם בספר בית מאיר כתב על דינו של הב"ש הנ"ל דאינו מוכרח ע"ש. פ"ת שם ב

²³ רמ"א שם, ובדיעבד אם נשאת כשר גם בקרוב או פסול. ב"ש שם יט. וכן במקום עיגון. פ"ת שם כג

²⁴ לבוש שם

²⁵ שו"ע ונו"כ שם קמא לא

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

בתורת גיטין וקידושין מכל מקום שמא שליחות הבעל יכול לעשות בנתינת הגט שאינו אלא כאילו בא מכה הבעל לידה, שהרי יד העבד כיד הבעל ואלומא שליחותיה משליחות דעלמא, אבל לקבלה ודאי פסול מטעם שאינו בתורת גיטין וקידושין, שאין ידו כיד האשה שתהא האשה מגורשת בקבלתו ואפילו הוא עבד שלה, כיון שאין הגט משתמר לדעתה, ולא דמי להצרה, והוא אינו בר גיטין וקידושין שיעמוד במקומה.

רשעים²⁶ כשירים לשליחות אלא שאין לסמוך על דיבורם במה שאומרים בפני נכתב ובפני נחתם לכן בא"י כשירים לשליחות וכן כשגט מקיים כשר לשליחות.

ו. העונד כוננים והנותי שתרמו משלהם תרומתם תרומה

גוי שהפריש תרומה משלו, ו"א²⁷ שבפירות הפטורין אפי' הפריש הגוי אינו כלום ובפירות החייבין²⁸ אם הגוי הפריש תרומתו תרומה ומעשרותיו מעשר מן התורה²⁹. ומ"מ אם הוציא לפנינו תרומה או מעשר צריך לחזור ולתקנם שמא הפריש ממין על שאינו מינו וי"א³⁰ שדין תורה שאינה תרומה לפי שאין הפירות חייבין³¹, ומדבריהן גזרו שתהיה תרומתו תרומה³² ומעשרותיו מעשרות, ואפי' הפריש במחשבה, וצריך ליתנו לכהן וללוי ומהמעשר צריך

²⁶ בג"ש שם מג

²⁷ כן מבואר בתוס' מנחות שם דמפרשי דמשום בעלי כיסין חייבו את הפירות אבל אין דין שעל פירות פטורין יחול התרומה וכבר כ' הכ"מ שרש"י ותוס' אין מפרשים כפי רבנו וכ"ג מדברי כל הראשונים וכ"ג בתשו' הריב"א שהביא הכ"מ בפ"א הי"א וכ"ה במאירי גיטין כ"ג ב' בשם י"א ובמאירי קדושין מ"א ב' לא הביא את הדין אלא או במירוח ישראל או בהקדימו בשבלים ע"ש וכ"כ הר"ש בפאה פ"א מ"ו דאם מירוח הגוי פוטר או אם יש קנין לגוי אין הגוי יכול לתרום [אך י"ל דשם מיירי רק מה"ת] וכ"ג דעת הכו"פ בפ"ד ע"ש: דרך אמונה – ציון ההלכה הלכות תרומות פרק ד ס"ק שנו

²⁸ כמבואר בקדושין מ"א ב' ובגיטין כ"ג ב' דהוא מה"ת ובירו' ספ"ג דתרומות מבואר דגם לר"ש הוא מה"ת אלא שאין מדמעת ואין חייבין עלי' חומש אבל פוטר הטבל מה"ת והיינו בפירות שמירחן ישראל או שהגוי הפריש קודם מירוח כמש"כ הראשונים בקדושין שם וגם רבנו בפיה"מ אזיל בשיטה זו כמש"כ ר"י קורקום וכאן חזר בו. שם ס"ק שנה

²⁹ ואפי' תורם משלו על של ישראל תרו"ת מה"ת

³⁰ רמב"ם הלכות תרומות פרק ד הלכה טו

³¹ היינו פירות שגדלו אצלו לגמרי וגם מירחן הפטורין לגמרי אפי' אם הפריש תרו"ת וכן אם הפירות היו חייבין כגון שהביאו שלישי ביד ישראל דחייבין מדרבנן או שגם מירחן ישראל ומכרן לגוי דחייבין מה"ת אפי' אין הגוי יכול לתרום מה"ת ואין תרומתו תרומה אלא מדרבנן ואם תרם משלו על של ישראל ג"כ אינו כלום וי"א דבזה הוי תרומה מדרבנן. דרך אמונה שם קמ

³² ואם ישראל יפריש מזה תרומה אינו כלום. דרך אמונה שם קלמ

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

להפריש תרומה³³. ואם נתערבה בחולין מדמעת מדרבנן עד מאה ואחד כדין כל תרומה וזר האוכלה בשוגג חייב לשלם קרן וחומש מדרבנן³⁴.

וטעם הדבר משום בעלי כיסין, שלא יהיה זה הממון של ישראל ויתלה אותו בעכו"ם כדי לפוטרו, כלומר שיקנה אותם לגוי כדי לפוטרו ויפקיע את המצוה אבל עכשיו יתיירא שמא הגוי יעשה תרומה בכונה או בטעות ויצטרך ליתן התרומה לכהן וגם לחזור ולהפריש עוד הפעם תרומה, ובודקין את העכו"ם שהפריש תרומה ושואלים אותו מה היתה כונתו אם אמר בדעת ישראל הפרשתיה תנתן לכהן, ואם לאו טעונה גניזה שמא בלבו לשמים, להקדישה והקדש בזה"ז אסור בהנאה וצריך גניזה³⁵. ואם הגוי אומר שכונתו הי' לחלקו לעניים אינה תרומה כלל ועושין כדבריו בין בא"י בין בחו"ל

בד"א בארץ ישראל אבל עכו"ם שהפריש תרומה מתבואת חוצה לארץ לא גזרו עליהן ומודיעין אותו שאינו צריך ואינה תרומה כלל, כדי שלא יאמר זרים אוכלין תרומה ויהי' חילול ה'. וי"א³⁶ שאסורה לזרים

אבל חלה שגוי הפריש מעיסה שהוא גילגלה אינה חלה כלל. וכן פטר חמור שנולד אצלו שהפרישו אינו כלום ומותר בגיזה ועבודה וכן אם הפריש שה לפדיון פטר חמור אינו כלום³⁷.

ז. עובד כוכבים שתרום של ישראל אפי' ברשות אין תרומתו תרומה

והגוי שתרום³⁸ את של ישראל ואפילו ברשותו אין תרומתו תרומה. שהרי אין הגוי נעשה שליח כלל, ואפי' תרום בפנינו כשיעור ואמר – הרי זו תרומה אינה תרומה, והתרומה נשאת טבל כמו שהיתה³⁹, וכן הפירות נשארין טבל, דמדאורייתא לאו בני הפרשה נינהו ואפי' בתרומה דרבנן לא מהני כגון בזה"ז ובחו"ל.

³³ דרך אמונה שם קמב

³⁴ דרך אמונה שם קמג

³⁵ וא"א לשאול להכנס שהגוי אין לו שאלה להכנס וי"א דחיישי' שמא בלבו לע"ז ובזמנינו לא שייך חששות אלו,

דרך אמונה שם קמט

³⁶ חזו"א שביעית א סקב"ד

³⁷ דרך אמונה שם קמב

³⁸ רמב"ם שם הלכה ב

³⁹ דרך אמונה שם י

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

ואם תרם משלו על של ישראל ויש לו פירות החייבים י"א שאינה תרומה. וי"א⁴⁰ שהוי תרומה מדרבנן.

ח. מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית

כתיב בתרומה (במדבר יח פסוק כח) בֵּן תְּרִימוּ גַם אַתֶּם תְּרוּמַת ה', ואמרו ז"ל גם לרבות שלוחכם, כלומר השליח של אדם יכול לתרום תבואתו וחל עליו שם תרומה, ושמע מינה דשלוחו של אדם כמותו, ומקרא זה לאקושי השליח למשלח כלומר שיהא השליח דומה למשלח ר"ל בן תורה ומצוה⁴¹ כמו המשלח, וכך דרשו מה אתם בני ברית אף שלוחכם יהיו דוקא בני ברית, ואם אינו בן ברית אינו נעשה שליח.

לפיכך אמרו אין הגוי נעשה⁴² שליח לדבר מהדברים שבעולם⁴³, וכן אין הישראל נעשה שליח לגוי לדבר מהדברים שבעולם, שזה ג"כ הוא בכלל ההיקש מה אתם בני ברית כו' לאקושי המשלח לשליח, מה השליח בני ברית אף המשלח שיהא בני ברית שאין היקש להצאין.

ט. נראים דברים שהעבד מקבל גט לחבירו מיד רבו של

חבירו אבל לא מיד רבו שלו

עבר ושפחה⁴⁴ נעשין שלוחין שגם הם בכלל הברית שנא' (דברים כט פסוק י) מַחֲטָב עֲצִיף עַד שֹׁאֵב מִיַּמֵּיךָ וְחַיִּיבִין בְּמִצְוֹת כְּאִשָּׁה.

⁴⁰ טור יו"ד סי' של"א ועי' תוס' בכורות י"א ב' ד"ה טבלים

⁴¹ אם מומר לעכו"מ יש לו דין עובד כוכבים לענין שליחות ע' בתשו' ב"י דיני גיטין סי' י"ד מערכה מול מערכה גם ריא"ז בהנהגותיו סביב הרי"ף פרק המביא גבי מתני' דהכל כשרים להביא את הגט כתב דמומר לעכו"מ ראוי להביא שליחות לאשת ישראל ועיין בספר פני משה ח"ב סי' ל"ח ובתשובת המבי"ט ח"ב סי' קמ"ה ובתשובת הרשד"ם סי' נ"ח. בני חיי. באר היטב חו"מ קפח א

⁴² שו"ע ונו"כ חו"מ קפח

⁴³ כתב הש"ך בסימן רמ"ג (סק"ה) וז"ל, ועכו"ם לעכו"ם הוי שליח, כ"כ משאת בנימין והוא פשוט עכ"ל. ועיין בית שמואל באה"ע סימן ה' (סק"ט) [סק"ז] ז"ל, עכו"ם לעכו"ם אחר דאז הוי לפני דלפני ומותר, דאפילו אם נתן לשלוחו אין שליחות לעכו"ם שם בתרומת הדשן, שמע מינה אפילו עכו"ם לעכו"ם אין שליחות ולא כמשאת בנימין סימן (צ"ו) [צ"ז] שפסק בפשיטות עכו"ם לעכו"ם יש שליחות עכ"ל. ועיין קצוה"ח שם א

⁴⁴ רמב"ם שם הלכה ט, דרך אמונה שם פרק ד סוף הלכה א

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

לפיכך העבד⁴⁵ אף על פי שפסול להביא גט אשה, כיון שאינו שייך בגיטין ובקידושין. אבל גט שחרור מביא ומקבלו לחבירו מיד רבו – אדונו של חבירו, שזוכה הוא בגט לצורך חבירו וחבירו משתחרר בקבלתו שנעשה שלוחו, אבל אין מקבל עבור חבירו מיד רבו של עצמו⁴⁶, שהרי ידו כיד רבו ולא יצא הגט מתחת רשות רבו, והאיך ישתחרר בו חבירו שהוא גם כן עבד של רבו, במה זכה בו.

י. אף הנשים שאינן נאמנות לומר מת בעלה נאמנות להביא את גיטה חמותה ובת חמותה וצרתה ויבמתה ובת בעלה

כבר התבאר לעיל דף ב: שהטעם שהאמינו רבנן לשליח⁴⁷ המביא גט מהבעל לאשתו באמירת בפני נכתב ובפני נחתם ולא הצריכו קיום ההתיימרות בשני עדים כדין שאר שטרות, משום שבהוין לארץ לא שכיחי כ"כ עוברים ושבים ואין עדים מצויין לקיימו, ואם תינשא בו, היום או למחר יבא הבעל ויערער ולא תוכל למצוא עדים לקיימו ותתענג כל ימיה, לכך חשו חכמים לעיגונה ותיקנו שיעמוד השליח על הכתיבה וההתיימה ולא תתגרש בו עד שיאמר לה השליח כן בפני עדים בפני נכתב ובפני נחתם, ואז יהא השליח נאמן כשתי עדים כאילו נתקיים הגט ע"י שני עדים ולא נחוש אה"כ לערער דבעל.

לפיכך אף החמשה⁴⁸ נשים שאין נאמנות לומר מת בעלה, כמבואר במסכת יבמות דף קיז. ⁴⁹ שמא כוונתם לקלקלה, נאמנות להביא גט בחוצה לארץ ולומר בפני נכתב ובפני נחתם, שאין חשש שמא מכוונת לקלקלה, שהרי אין הבעל יכול לערער ולא תתקלקל כי מותרת לינשא ואפילו לכתחלה.

⁴⁵ שו"ע ונו"כ יו"ד רסו נה

⁴⁶ ש"ך שם ס"ק סה

⁴⁷ לבוש וט"ז אבהע"ז קמב א שם

⁴⁸ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קמב א וט"ז שם ב

⁴⁹ ושם סיכום הנשים החשודות שאין מעירות שש עשרה, הם (א) חמותה (ב) בת חמותה (ג) צרתה (ד) יבמתה (ה) בת בעלה (ו) בלתי (ז) אשת אחיה (ח) אשת האב (ט) בת חמיה (י) אשת אחיה מן האב ולא מן האם (יא) אם יבמה (יב) בת אם יבמה (יג) בת יבמה (יד) אשת אחי בנה מן האב (טו) אשת אחי האב שהן אחים מן האב ולא מן האם ואפי' שהיא אחות מן האם ולא מן האב (טז) אשת אחי אביה

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

יא. האשה עצמה מביאה את גיטה ובלבד שהיא צריכה לומר בפני נכתב ובפני נחתם

כבר התבאר לעיל דף ה. שהאיש שנתן⁵⁰ הגט לאשתו ונכתב ונחתם בפניה, ואמר לה הרי את שלוחי להולכה עד ב"ד פלוני, והם יעמידו שליח שיתנו לך גט זה ותתגרשי בו, הרי זו נאמנת לומר בפני נכתב ובפני נחתם, ונותנתו לב"ד, ובשעה שהגט יוצא מתחת ידה תאמר בפני נכתב ובפני נחתם, והם נוטלים אותו ועושים שליח ונותנים אותו לו ליתנו לה כמאמר הבעל.

ואם לא התנה לה הבעל תנאי זה והרי הגט יוצא מתחת ידה, אינה צריכה לומר כלום והרי היא בחזקת מגורשת, ואף על פי שלא נתקיימה התימת העדים, מותרת להנשא, שעדים החתומים על הגט כמי שנחקרה עדותן בב"ד דמי כל זמן שאין מערער. ואפילו אמר לה אל תתגרשי בו אלא בב"ד פלוני, אינה אלא תנאה בעלמא, וכשתבא לאותו ב"ד והגט ברשותה מתגרשת בקבלה ראשונה ואינה צריכה לומר בפני נכתב ובפני נחתם.

ויש חולקים⁵¹ ואומרים שאין להתירה לינשא ע"י גט שיוצא מתחת ידה אם לא נתקיים בחותמיו אף על פי שאין עליו עוררין, שמעולם לא שמעו מי שנהג קולא כזו, כי איך נוציא אשה שהיא בחזקת אשת איש מחזקתה על פיה ועל פי גט שלא נתקיים בחותמיו, קולא יתירה היא זו.

יב. כאן בארץ כאן בחו"ל בארץ דלאו אדיבורה דידה קא סמכינן מהימנא דלא סמכינן מהימנא

כבר התבאר במסכת יבמות דף קיז. שדוקא בחוץ לארץ⁵² האמינוה אפילו בנשים הנזכרות כיון שבלאו הכי סומכין על השליח שהוא עד אחד לא חלקו

⁵⁰ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קמב יג יד

⁵¹ עיין תשו' הריב"ש סימן שפ"ה היש חולקי' הוא הראב"ד פ"ב וס"ל האשה דומה לשליח בשעה שמסר הגט נאמן לומר ב"ג וב"ג אבל אחר שמסר תו לא מהני דיבורו כן ה"נ האשה כשהיא מביאה הגט בתורת שליח ועדיין לא נתגרשה מהני דיבורה כמ"ש בש"ס ובדין לפני זה אבל אם באתה והביאה גט בידה ואומרת כבר נתגרשה תו לא מהני דיבורה כמו בשליח אחר שמוסר הגט וצריכה עדים ב"ש שם כו

⁵² שו"ע ונו"כ שם קמא נד

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

בשליחות. אבל אם הוא בארץ ישראל שאינן צריכות לומר בפני נכתב
ובפני נחתם, ואמרוהו יש אומרים דנאמנות ויש אומרים⁵³ שאינן נאמנות.

לפיכך נשים הנזכרות והן חמותה, וצרתה שהיתה צרתה אפילו גרשה בעלה
ונשאת לאחר, ויבמתה אפילו היא אחותה, ובת בעלה שהן בחזקת
ששונאות זו את זו, אינן נאמנות להביא גטה בארץ ישראל, כיון שאינה
צריכה לומר בפני נכתב ובפני נחתם, ויש לחשוש שמא מזויף הוא והן
מכוונות לקלקלה שתינשא לאחר ותיאסר על בעל זה.

---

⁵³ דנשים לאו דינא נמירי וסברה אפילו כשאמרה ב"נ וב"נ אין בכך כלום וכיון שבשאר פעמים אין אומר בפני
נכתב וכו' ואי אתי הבעל לערער משגחינן ביה וא"כ יש לחוש שהאשה שהיא שנאה תכוין לקלקלה דהיא לאו
נמירא דינא וסבורה שגם בזו יכוין הבעל לקלקל אף על פי שיאמר בפ"נ וכו' ובעל יכול לערער. ט"ז שם לו
ב"ש שם עג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>